

Boverket
remiss@boverket.se

Svarsfil till extra remiss om Boverkets förslag till föreskrifter om skydd med hänsyn till hygien, hälsa och miljö samt hushållning med vatten och avfall

Datum	2024-02-09
Myndighet/Organisation/Företag	ACC Glas och Fasadkonsult AB (556343-2052)
E-postadress (myndighet/organisation/företag)	mikael.soderlund@acc-glas.se
Kontaktperson (namn)	Mikael Söderlund / Paul Rogers

Remissvar (sätt kryss i vald ruta)

- Avstår
- Tillstyrker utan kommentar
- Tillstyrker med kommentar
- Avstyrker med motivering

Ange vilken avdelning, kapitel och paragraf som respektive synpunkt avser.

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
4 kap.	§ 2 a	Tidigare Remiss dokument från mars, 2023 sidan 76	Vi delar Boverkets bedömning att utblick ska finnas med i föreskriften men vår ståndpunkt är att kravet på utblick ska gälla samtliga utrymmen där människor vistas mer än tillfälligt (inte enbart utrymme för samvaro och måltider). Idag används bostadens sovrum till mycket mer än enbart en plats för sömn och vila. Med den digitalisering som sker tillbringar människor mer tid inomhus än någonsin, enligt Boverket själva <i>spenderas ca 90 % av vår tid inomhus</i>. Distansarbete hemifrån har också ökat de senaste åren, främst på grund av pandemin. Enligt data från SCB är det i tätbebyggda storkommuner, främst Stockholm, som hemarbete är som störst. Med ökat hemarbete bör det ha skett en naturlig ökning av tiden inomhus tillbringad i hemmet jämfört med arbetsplatsen. Detta ökar incitamentet för en sund inomhusmiljö i samtliga vistelserum i bostaden, särskilt när det i många fall är sovrum som får agera arbetsrum. En annan viktig aspekt är om det potentiellt skapas vistelserum utan fönster så begränsar det en byggnads potential för omdisponering till alternativa planlösningar eller verksamheter. Detta kan påverka byggnadens livslängd och därmed strida mot en viktig aspekt i en cirkulär, och framför allt hållbar, ekonomi. I tidigare konsekvensutredning skriver Boverket <i>"Vistelserum i bostäder utan dagsljusstillgång kan dock inte anses uppfylla det övergripande kravet i 3 kap. 9 § PBF, att byggnadsverk ska vara projekterade och utförda så att det inte medför en oacceptabel risk för hälsan"</i> (sid 76). Men få är medvetna om detta förtydligande och utan krav på <i>"fönster mot det fria"</i> (som utlämnas ur skriften) finns det risk för vistelserum (sovrum) utan fönster. Krav på utblick är ett relativt enkelt sätt att fortsatt säkerhetsställa att vistelserum utan fönster ej förekommer. REKOMMENDATION: Vi föreslår en ny skrivning för § 2 a: - <i>I bostäder ska utrymmen där människor vistas mer än tillfälligt ha tillgång till utblick.</i>

4 kap.	4 § (utgår)	Sidan 25	Vi yttrar härmed missnöje mot Boverkets bedömning att krav på solljus ska utgå från föreskriften. Solljus inomhus är viktigt för hälsan. I den extra remissen uppger Boverket <i>"att kravet på solljus kan tas bort ur författningsförslaget eftersom det i huvudsak är vid utomhusvistelse som solljus har en hälsopåverkan"</i>. Det är allmänt vedertaget att ljus i våglängdsområdet UV-B framkallar produktionen av D-vitamin i kroppen och att denna våglängd till stor del stoppas upp när det passerar genom fönster. Men häls fördelarna med solljus sträcker sig utöver enbart produktion av D-vitamin. Den extra remissen anger också att <i>"genom fönsterglas filtreras kortvågig UV-strålning bort"</i>. Detta är en sanning med modifikation, de positiva effekterna av solljus är inte enbart begränsat till UV-B och produktion av D-vitamin (Holick, 2016). Solljus i våglängdsområdet UV-A passerar lättare igenom fönster och medicinska studier har visat att människokroppens produktion av kväveoxid, som kan kopplas till sänkning av blodtrycket, ökar efter exponering av UV-A strålning. Detta tyder på att solens kardioprotektiva effekter kan bero på kväveoxid som frigörs genom UVA-fotolys av nitrit snarare än den av UV-B inducerade syntesen av D-vitamin (Liu et al, 2014). Dessutom bör det noteras att <i>"den bakteriedödande potentialen hos vanligt fönsterfiltrerat solljus kan vara likvärdig med ultravioletta våglängder över doser som är relevanta för byggnader"</i> (Fahimipour, 2018). Men kanske är det viktigaste argumentet för att inkludera kriterier för solljus i det svenska regelverket det att solljus har en ljusstyrka som annars inte uppnås inomhus. Studier av dygnsrytm har visat på vikten av en hög illuminans för att stimulera kroppsliga funktioner, en minskad exponering för solljus inomhus kan potentiellt leda till långtgående negativa hälsoeffekter. Det bör också noteras i sammanhanget att ett flertal europeiska länder har minimikrav på solljus i bostäder. På sid 25 av konsekvensutredningen påpekar Boverket att kommuner tillämpar solljuskraven olika idag vilket gör det oförutsägbart för byggherrarna. Solljus i grunden är mycket enkelt och förutsägbart att bedöma, källan till den otydlighet som uppstått gällande vad kan bedömas som tillräckligt med solljus beror främst på brist på vägledning från Boverket som vi ser det. Enligt Boverket <i>"En del remissinstanser ställer sig också frågande till hur kravet ska kunna verifieras"</i>. Svaret är relativt enkelt, mängden solljus kan relativt enkelt och med stor precision beräknas med hjälp av dagens datorprogram. Därför ser vi att ett tydligt och lätt verifierbart regelverk för solljus skulle kunna upprättas utan någon större påverkan. Notera också att en beprövad beräkningsmetod redan i detalj finns beskriven i SS-EN 17037:2018. I konsekvensutredningen påpekar Boverket att tidigare remissinstanser var positiva till att ställa ett solljuskrav i bostäder men att andra remissinstanser anser att kravet helt bör tas bort. Det ska dock noteras att <i>en majoritet av remisskommentarerna var positiva</i> och det antal remisskommentar som var negativa till solljuskravet var relativt få och kom generellt, med några få

Kapitel	Paragraf	Konsekvenser (sida)	Er kommentar/motivering
			undantag, från kommersiella byggföretag. Remissvaren från dessa privata aktörer är sannolikt baserade på ett rent kommersiellt intresse snarare än allmän oro för folkhälsan. Ytterst bör det vara Boverkets uppgift att prioritera folkhälsa framför kommersiella aktörers vinstintressen. Enligt Boverket är det några remisskommentar som också nämner att direkt solljus har <i>"tydligare nackdelar som bländning och problem med övertemperaturer"</i>. Problem både med bländning och övertemperaturer kan lätt kontrolleras med hänsyn till fönsterstorlek och rätt val av solskydd, och bland gemene man är solutsatta lägenheter generellt en önskvärd kvalitet och ses som något positivt. REKOMMENDATION: Vi föreslår ett återinförande av 4 §: <i>- I bostäder som är större än 35 kvadratmeter ska användarna kunna ha tillgång till direkt solljus i minst ett rum där människor vistas mer än tillfälligt.</i>
6 kap.	2 §, 3 §		Vi ställer oss generellt positiva till det omskrivna förslaget för termisk komfort samt värme- och köldstress som saknats i BBR. Det råder dock en stor ovisshet i vad begreppet <i>"acceptabel termisk komfort"</i> innebär då detta inte definieras någonstans.

Vid behov, infoga ytterligare rader ovan.